

PRANEŠIMAS SPAUDAI

2021 04 29

Matomas didėjantis draudžiamo skleisti turinio plitimas: per tris mėnesius RRT gavo 2205 pranešimus apie draudžiamą ar nepilnamečiams žalingą turinį

Per 2021 m. I ketvirtį Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (RRT) interneto karštąja linija „[Švarus internetas](#)“ gavo 2205 pranešimus apie draudžiamą skleisti ar neigiamą poveikį nepilnamečiams darantį turinį internete. Šis rodiklis jau ženkliai viršija bendrą 2020 metais gautų pranešimų skaičių – 1373. Ne tik Lietuvos interneto vartotojai siuntė pranešimus apie internete rastą draudžiamą skleisti informaciją, t. y. informaciją, kuri yra pornografinio turinio, skatina vaikų seksualinę prievartą, jų išnaudojimą, pateikia savitikslių smurtą ir kuria iš vaikų ar suaugusių tyčiojamasi, jie niekinami dėl tautybės, rasės, lyties, neįgalumo, seksualinės orientacijos, įsitikinimų ar pan., taip pat apie neleistiną asmeninės informacijos skelbimą – neįprastai daug pranešimų apie vaikų seksualinio išnaudojimo vaizdus Lietuvos tarnybinėse stotyse buvo gauta ir iš kitų šalių interneto karštųjų linijų, INHOPE narių.

Palyginti su 2020 m. I ketv. (gauti 383 pranešimai), pranešimų skaičius padidėjo daugiau kaip 5 kartus. **Pasitvirtino 1045 pranešimai apie draudžiamą skleisti ar neigiamą poveikį nepilnamečiams darantį turinį internete** ir buvo imtasi veiksmų dėl 102 interneto svetainių, kuriose šis turinys buvo skleidžiamas:

- 4 pranešimai apie interneto svetaines, platinančias vaikų seksualinio išnaudojimo vaizdus, persiųsti kitų šalių interneto karštosioms linijoms, tarptautinės interneto karštųjų linijų asociacijos INHOPE narėms.
- 41 pranešimas persiųstas įvairių šalių interneto paslaugų teikėjams, svetainių savininkams, socialinių tinklų valdytojams su NTD (angl. *Notice and Take Down*) žyma apie jų svetainėse ar tinkluose esantį draudžiamą skleisti interneto turinį, nurodant, kad jis būtų kuo skubiau pašalintas. Vienam Lietuvos informacijos prieglobos paslaugų teikėjui, nereaguojant į RRT interneto karštosios linijos pranešimus, buvo duotas privalomas nurodymas pašalinti draudžiamą turinį arba apriboti prieigą prie dviejų interneto svetainių, kuriose buvo skelbiama daugiau kaip 500 vaikų seksualinio išnaudojimo vaizdų.
- 46 pranešimai apie Lietuvoje veikiančias interneto svetaines, platinančias vaikų seksualinio išnaudojimo vaizdus, persiųsti tolesniam tyrimui Policijos departamentui.
- 11 pranešimų, įtarus neigiamą poveikį nepilnamečiams darančią informaciją, persiųsti tolesniam tyrimui Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybai.

Tai, kad pandemijos sąlygoto karantino metu tiek suaugusiems, tiek vaikams itin daug laiko praleidžiant skaitmeninėje erdvėje, internete išaugo vaikų seksualinio išnaudojimo medžiagos apimtys, pastebima visame pasaulyje. Tai rodo karštųjų linijų statistika, ir tokių institucijų, kaip Interpolas, ataskaitos¹.

Patyčios kibernetinėje erdvėje – kita jautri ir aktuali skaitmeninės aplinkos problema. Per I ketvirtį RRT gavo 43 su patyčiomis susijusius pranešimus. 12 atvejų informacija pasitvirtino ir buvo imtasi atitinkamų veiksmų. RRT primena, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, sužinoję apie viešų patyčių kibernetinėje erdvėje atvejį, smurtaujančio bei smurtą patiriančio nepilnamečio mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) privalo, o kiti asmenys turi teisę apie tai pranešti RRT.

Taip pat **RRT specialistai suteikė 124 konsultacijas socialinių tinklų naudotojams** dėl neteisėtai paskelbtos asmeninės ar žalingos informacijos pašalinimo, užgrobtų paskyrų susigrąžinimo, tinkamų saugumo ir privatumo parinkčių nustatymo socialiniuose tinkluose. **Informaciją, kaip užtikrinti saugumą socialiniuose tinkluose, tinkamai pasirinkti antivirusines programas, saugiai naudotis viešuoju belaidžiu internetu ar apsaugoti savo privatumą internete, interneto vartotojai gali rasti atnaujintoje svetainėje www.esaugumas.lt.**

RRT primena, kad interneto vartotojai apie neteisėtą (draudžiamą skelbti) ar žalingą (neigiamą poveikį nepilnamečiams darantį) turinį, aptiktą internete, skatinami pranešti svetainėje, kurios adresas yra <https://svarusinternetas.lt/>. Pranešimus galima teikti ir anonimiškai. Kaip pranešti apie pastebėtą neteisėtą ar žalingą turinį internete bei kokia tolesnė gautų pranešimų tyrimo eiga, pamatysite šiame vaizdo klipe: <https://www.youtube.com/watch?v=TXRBMU4sfOk>. Daugiau informacijos apie saugų ir atsakingą elgesį internete rasite interneto svetainėse www.draugiskasinternetas.lt ir <http://www.esaugumas.lt>.

Rasa Karalienė
Atstovė ryšiams su visuomene
Ryšių reguliavimo tarnyba
Tel. (8 5) 210 5685, mob. 8 682 23908

¹ Interpol. COVID19 - Child Sexual Exploitation and Abuse threats and trends // <https://www.interpol.int/content/download/15611/file/COVID19%20-%20Child%20Sexual%20Exploitation%20and%20Abuse%20threats%20and%20trends.pdf>
Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba